

מינהל התנועה אגף הרישוי

תאריך: ד' טבת, תש"פ
1 ינואר, 2020

אל: מנהלי מחוזות הרישוי
מנהלי תחום נהיגה ורכב
מנהלי סניפים
מנהלת מחלקת עדכון ובקרה
מנהלת מחלקת מרכז מידע ארצי
איגוד יבואני הרכב
איגוד המוסכים
איגוד סחר רכב

לידיעת: שר התחבורה
המנהל הכללי
סמנכ"ל בכיר תנועה
מנהל אגף הרכב
הנהלת משרד התחבורה
הלשכה המשפטית

24 בינואר, 2016 - י"ד בשבט, תשע"ו

הוראת נוהל מס' 2/2016

- הנדון: 1. ביטול העברת בעלות ברכב
2. מחיקת בעלים (שותף)
3. מחיקת רכב חדש ע"י יבואנים

מבוא

1. ביטול העברת בעלות ברכב

מידי פעם אנו עדים למקרים בהם אזרחים ביצעו בתום לב העברת בעלות על רכב שהם רכשו ולא על הרכב אשר ברצונם למכור. לדוגמא: מוכר הולך עם רוכש הרכב לבנק מקוון לבצע העברת בעלות ובהיסח הדעת ובתום לב, מוכר הרכב מוסר את רישיון הרכב שרכש במקום את רישיון הרכב אותו הוא מבקש למכור.

עם הוודע דבר הטעות, הוא מבצע שוב העברת בעלות על שמו (לעיתים בתוך 15 דק' מתבצעות שתי פעולות של העברת בעלות) ואז נוספת יד במנין הבעלויות ברכב.

על מנת לסייע לאותם אזרחים שבשל טעות אנוש ובתום לב נוספה להם "יד" במנין הבעלויות. החליטה הנהלת האגף לאפשר ביטול העברת בעלות בתנאי שהם עומדים בתנאים שנקבעו בהוראה זו.

2. מחיקת בעלים (שותף)

מחיקת שותף ממנין הבעלויות ברכב הינה שינוי רישום בעלות וחלים עליה החוקים והתקנות הנוגעים בדבר. יחד עם זאת, מדיניות המשרד היא כי מחיקת שותף ממנין הבעלויות לא תיחשב כ"יד" נוספת במנין הבעלויות.

פעולה זו תיעשה אך ורק במשרד הרישוי

3. ביטול רכב ע"י יבואנים

לעיתים קורה כי לאחר הנפקת רישיון רכב ע"י היבואן ללקוח, מתגלעים חילוקי דעות בין היבואן לבין הלקוח אשר לא ניתן לגשר עליהם. כמו כן, הרכב ניזוק לפני מסירתו ללקוח וכדומה. כתוצאה ממקרים אלו, מוגשת אלינו בקשה מאת היבואן לביטול רישום הרכב.

להלן הנחיות לדרך הטיפול בכל מקרה ומקרה.

תחולה: תחולתה של הוראה זו מיום 1 בינואר, 2016.

כל ההוראות הקודמות בדבר "ביטול העברת בעלות (1/2009 – 2/2011)" "מחיקת שותף (3/97)" ו"ביטול רכב" בטלות.

הבסיס החוקי

271. (א) בעליו של רכב מנועי, גרור או נצמד המבקש את רישומם, וכן המבקש רישיון רכב, חידושו או רישום העברת בעלות הרכב, יגיש בקשה לרשות הרישוי או למי שהיא הסמיכה לכך. בקשה לרישום ולרישיון רכב

(ב) המבקש ישיב תשובה נכונה ומלאה על כל שאלה שבטופס האמור ועל כל שאלה אחרת של רשות הרישוי, וכן יוכיח, לפי דרישתה, את זהות הרכב, את הבעלות עליו ואת תשלום המכס, המסים וההיטלים או האגרות החלים על הרכב האמור, וכן יוכיח, לפי דרישת רשות הרישוי, כי כל קנס שמבקש הרישיון או חידושו נתחייב בו בדין בשל עבירת תעבורה או בשל עבירה אחרת הנובעת מנהיגת רכב, שולם במועדו וכן האגרות בעד החזקת מקלט רדיו המותקן ברכב שולמו.

(ג) נרשם רכב כאמור בתקנה 274 וניתן עליו רישיון רכב, לא תתקבל לגביו בקשה לרישיון חדש, אלא לחידוש רישיון.

(ד) בתקנה זו, "הבעל" – לרבות אחד מאלה:

- (1) הבעל הרשום ברישיון הרכב;
- (2) אחד ממנהליו או עובדיו של תאגיד שאושר לכך בכתב על ידי התאגיד – אם הרכב רשום על שם תאגיד;

(3) מי שהבעל הרשום ברשיון הרכב נתן לו יפוי כוח בכתב;

(4) מי שהוכיח להנחת דעתה של רשות הרישוי שהוא סוחר בכלי רכב מנועיים או אחד מעובדיו שהוא הסמיכו ורשות הרישוי אישרה אותו – אם הרכב נקנה אצל אותו סוחר סמוך להגשת הבקשה.

277. ברשיון רכב רשאית רשות הרישוי להתנות, בין השאר, תנאים בעניינים אלה:

(1) קביעת מהירות מכסימלית שונה מזו שנקבעה בתקנות שהותקנו על פי הפקודה;

(2) קביעת סימון מיוחד לרכב;

(3) ציוד, אביזרים ומכשירים, נוסף על הקבוע בתקנות, שהותקנו על פי הפקודה;

(4) הגבלת העברת הבעלות על כלי רכב מחמת אי תשלום המכס, המסים וההיטלים או האגרות החלים עליו וכן מחמת תניה כאמור הרשומה בתעודות הרישום של הרכב.

284. (א) נמכר רכב הרשום לפי הפקודה, יחולו הוראות אלה:

(1) בעל הרכב וקונה הרכב יפנו לבנק שבו מצוי מסוון מקוון (on-line) אל רשות הרישוי (בסימן זה - בנק מקוון) ויזהו עצמם בפני פקיד הבנק;

(2) הוכח לפקיד הבנק מקוון כי אין הגבלה לגבי רישום שינוי הבעלות, ימסור לצדדים טופס לאישור שינוי בעלות (להלן - שטר מכר) שבו הודפסו פרטי הצדדים ופרטי הרכב;

(3) לאחר שחתמו הצדדים על שטר המכר, ישלם מבקש רישום שינוי הבעלות אגרה בשיעור הקבוע בחלק ג' בתוספת הראשונה, לפי סוג הרכב;

(4) מששולמה אגרת רישום שינוי הבעלות ימסור פקיד הבנק המקוון לצדדים קבלה על תשלום האגרה אשר תצורף לרשיון הרכב ותהווה אישור על רישום הבעלות החדשה ברכב; הבנק יעביר העתק מהקבלה לרשות הרישוי;

(5) הוכח לפקיד הבנק המקוון כי יש הגבלה לגבי רישום שינוי הבעלות, יודיע על כך לצדדים ויפסיק טיפולו בבקשה.

(ב) רכב כאמור בתקנת משנה (א2), שנרשם על שם בעל רישיון סחר, יראוהו, עם רישומו, כרכב שהשימוש בו הופסק לפי קתנה 290, ופקיד הבנק המקוון ירשום זאת בשטר המכר.

284.א. במקרים המפורטים להלן ייעשה רישום שינוי הבעלות במשרד רשות הרישוי :

- (1) שינוי רישום הבעלות לא יכול להיעשות בבנק מקוון בשל קיום הגבלה כאמור בתקנה 284(5) ;
- (2) המבקש פטור מאגרת רישום שינוי הבעלות כי הוא –
 - (א) פטור מתשלום אגרת רישום או אגרת רישון לרכב לפי סעיף 17 לפקודה ;
 - (ב) מוסד או אגודה כאמור בסעיף 15 לחלק ג' בתוספת הראשונה ;
 - (ג) רכש את הרכב בדרך ירושה או שהרישום נעשה על שמו כמנהל עזבון ;
 - (ד) נכה ;
 - (ה) מבקש לרשום רכב הרשום על שמו גם על שם בן זוגו.

290. (א) הפסיק אדם את השימוש ברכב לתקופה העולה על חודש ימים, יודיע על כך לרשות הרישוי באופן ובדרך שתחליט ויראו כאילו הופסק השימוש ברכב ביום קבלת ההודעה.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), אם הוכח להנחת דעתה של הרשות, כי אירע אחד המקרים המפורטים להלן, יראו כאילו הופסק השימוש ברכב ביום קרות המקרה אף אם ניתנה הודעה במועד המאוחר להם :

- (1) ניתנה הודעת אי שימוש ברכב לפי תקנה 308 ;
- (2) הרכב יצא מכלל שימוש בגלל תאונה שאירעה לו ;
- (3) בעל הרכב נפטר ;
- (4) בעל הרכב אושפז בבית חולים באורח פתאומי ;
- (5) הרכב נתפס בידי רשות מוסמכת לפי דין.

(ג) להודעה האמורה יצורף רישון הרכב אם הוא בתוקף ומצוי ברשות בעליו.

(ד) לאחר מסירת הודעה כאמור, לא ינהג אדם ברכב.

290.א. (א) בעל רכב פטור מאגרת רישון רכב, החל מהיום הקובע, אם נתקיים ברכב אחד מאלה :

- (1) האמור בתקנה 289 ;
- (2) הוראות תקנה 290 ובמשך חודש ימים אחד לפחות ;

- (3) הרכב, נגנב, נמסרה למשטרה הודעה על כך והוא לא הוחזר לבעליו בתוך חודש ימים מיום ההודעה ;
בתקנה זו, "היום הקובע" – אחד מאלה, לפי הענין:
- (1) יום ביטול הרישום ורישיון הרכב לפי תקנה 289, למעט לגבי רכב באבדן גמור ;
 - (2) יום קרות הנזק שבשלו נקבע הרכב כרכב באבדן גמור ;
 - (3) יום ההודעה למשטרה על גניבת הרכב ;
 - (4) יום ההודעה על הפסקת השימוש ברכב לפי תקנה 290 ;
 - (5) יום קרות אחד מהמקרים המפורטים בתקנה 290(ב).

(ב) שולמה אגרת הרשיון בעבור התקופה הפטורה מאגרה כאמור בתקנת משנה (א), זכאי בעל הרכב להחזר האגרה ששילם בעבור התקופה האמורה, ובלבד שהגיש בקשה להחזר כאמור לא יאוחר משלוש שנים מהיום הקובע.

(ג) החזר האגרה ישולם בסך שהיחס בינו לבין האגרה כולה שווה ליחס בין התקופה הפטורה מאגרה לפי תקנת משנה (א) לתקופת הרשיון כולה ; לסך האמור יצורפו הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לפי המדד הידוע ביום ביצוע החזר האגרה לעומת המדד שהיה ידוע ביום תשלום האגרה, כשהוא מעוגל לשקל הקרוב.

1. ביטול העברת בעלות ברכב

התנאים הבסיסיים בהם תאפשר רשות הרישוי ביטול ביצוע העברת בעלות:

בתוך 24 שעות ממועד ביצוע העברת הבעלות. במידה ומועד העברת הבעלות התבצע ביום שישי, ניתן לאשר את הבקשה ביום א'. במידה ומדובר בחג שבו משרדי הרישוי היו סגורים, ניתן לאשר את הבקשה ביום העבודה הראשון שאחרי החג.

כאשר מדובר באדם פרטי

1. זהות המוכר זהה בשני כלי הרכב:
 - א. הרכב שעליו נעשתה העברת בעלות בטעות.
 - ב. הרכב השני שברשותו ושאותו חפץ למכור.
2. בוצעו שלוש העברות בעלות בתוך 24 שעות בין אותם הצדדים כלהלן:
 - א. הרכב נמכר
 - ב. הרכב נקנה חזרה
 - ג. רכב ב' שנמכר ונשאר אצל הקונה.
3. המוכר יצרף בקשה בכתב בו יפורטו נסיבות הטעות.
4. אין החזר אגרה בגין תשלום עבור ביצוע העברת בעלות בטעות.

כאשר מדובר בסוחר רכב (רישום רכב על רישיון סחר)

1. זהות המוכר (רישיון סחר) זהה בשני כלי הרכב:
 - א. הרכב שעליו נעשתה העברת בעלות בטעות.
 - ב. הרכב השני שברשותו ושאותו חפץ למכור.
2. בוצעו שלוש העברות בעלות בתוך 24 שעות בין אותם הצדדים כלהלן:
 - א. הועברה בעלות מרישיון סחר לטובת הרוכש.
 - ב. הועברה בעלות חוזרת משם הרוכש לטובת הסוחר (רישיון סחר)
 - ג. הועברה בעלות על רכב אחר הרישום על שם אותו הסוחר (רישיון סחר) לטובת הרוכש אשר פרטיו זהים בסעיף א' ובסעיף ב'.
3. במידה והיה בילבול בין שתי רוכשים שונים, שתי הסעיפים צריכים להתקיים עבור כל אחד מהרוכשים.

כל בקשה לביטול עיסקה העונה לתנאים הרשומים מעלה, תועבר למנהלת תחום תאום, נהלים ורישוי לבדיקת עמידה בתנאים (כתובת דוא"ל levik@mot.gov.il פקס: 03-6849863). במידה והבקשה תעמוד בתנאים הרשומים בהוראה, יתוקן מנין הבעלויות ברכב והמצב יוחזר לקדמותו. הודעה על כך תישלח לפונה.

בקשה שלא תיכנס בגדר התנאים הרשומים, תידחה על הסף והודעה על הדחיה תישלח לפונה.

2. מחיקת בעלים (שותף) (לא ייחשב כ"יד נוספת" במנין הבעלויות)

כאשר על רכב רשומים מספר שותפים ומוגשת בקשה מטעם בעלי הרכב הרשומים למחיקת אחד (או יותר) מהבעלים הרשומים. על בעלי הרכב הרשומים (השותפים) לפנות למשרד הרישוי בלבד בצירוף המסמכים הבאים:

- א. רישיון רכב
- ב. תעודת זהות מקורית או רישיון נהיגה ממוחשב עם תמונה תקף של כל אחד מהשותפים.

פעולת מחיקת בעלים היא שינוי רישום בעלות לכל דבר וענין ולכן היא כרוכה בתשלום אגרת העברת בעלות. מחיקת שותף תיעשה אך ורק במשרד הרישוי. המחיקה תתאפשר רק אם על הרכב לא קיימת הגבלה כגון: שעבודים, עיקולים, הגבלות מכס, הגבלות תעבורה וכד'.

כאמור, מחיקת בעלים לא תחשב כ"יד נוספת" במנין הבעלויות של הרכב.

א. הפעולה במשרד הרישוי

- א. נדרשת נוכחות פיזית של שני הבעלים הרשומים על הרכב ואם משתמשים במיופה כוח, יש לציידו בתעודות מזהות מקוריות וכן יפוי כוח.
- ב. במידה ומדובר בתאגיד, ניתן לבצע את הפעולה על סמך יפוי כוח חתום ע"י עו"ד.
- ג. אימות הנתונים הרשומים ברישיון הרכב מול אמצעי הזיהוי.
- ד. בדיקה כי לא קיימות הגבלות העלולות למנוע ביצוע העברת בעלות.
- ה. מתן טופס לתשלום אגרת שינוי בעלות (הטופס שניתן במקרים בהם יש לשלם האגרה והשינוי מבוצע במשרד הרישוי) – בו יירשם מספר הרכב, שם הבעל הרשום, סכום האגרה.
- ו. יש להבהיר לפונים כי עליהם לשלם את האגרה (הבנק יקבל את התשלום ללא בדיקת זהות – כמו תשלומי אגרת שינוי טכני וכד') ולחזור לביצוע שינוי הרישום במשרד הרישוי.
- ז. לוודא כי שולמה האגרה לשינוי רישום בעלות

ביצוע השינוי במסוף

השינוי יבוצע במסד הראשי של פרטי הרכב ובעליו – ולא במסד שינוי בעלות.

מחיקה כאמור תבוצע ללא הוספת בעל שלא היה רשום, ותוך השארת אחד לפחות מהבעלים שהיו רשומים.

כתובת בעל הרכב היא של הבעל הראשי (זה הרשום ראשון) ובעלי הרכב הנוספים רשומים כשותפים.

(1) כאשר הבעל הראשי (הראשון) נשאר **ללא** שינוי - יש לבצע מחיקת שותף/ים.

(2) כאשר מבוקשת מחיקת הבעל הראשי – כלומר, הפיכת שותף לבעל הראשי, יש לבצע מחיקה של רישום השותף, ואחר כך –

יש לשנות את מספר הזהות של הבעל הראשי (לרשום את מספר הזהות של השותף שהופך לבעל הראשי, למחוק את הרשום בשדה שם משפחה ופרטי) – ואז יופיע במסד השם והכתובת מהמירשם.

אין לבצע מחיקת כל הבעלים (ז"א אין לבצע מחיקת הבעל הראשי) – אלא, כאמור, יש לשנות את מספר הזהות של הבעל הראשי.

ב. תיקון רישום בעלות - כאשר השינוי בוצע בבנק הדואר

מי שביצע שינוי בעלות (מחיקה) בבנק הדואר ולאחר מכן פונה למשרד הרישוי בבקשה לבצע תיקון מספר הבעלים – ניתן לבצע התיקון – כאשר המבקש עדיין רשום כבעל הרכב.

במקרה זה:

- יש לבדוק שאין הגבלה המונעת שינוי בעלות. (שעבוד, עיקול, הגבלה אחרת)
- יש לזהות את הבעלים הרשומים הנוכחיים והקודמים. (לוודא כי אכן מדובר במחיקה בלבד).
- אין לגבות אגרה נוספת (האגרה שולמה בדואר).
- יש לבצע מחיקת כל הבעלים שנרשמו בבנק הדואר – על ידי מחיקת הבעל הראשי.
- לאחר שבמסוף רשומים הבעלים לפני שינוי הבעלות בדואר – ניתן לבצע את מחיקת השותפים, או שינוי מספר הזהות של הבעל הראשי – כמפורט לעיל.

בסיום שינוי הבעלות יינתן לבעלי הרכב חידוש רשיון.
כאשר יש תוקף לרשיון הרכב – יינתן לבעליו כפל פטור מתשלום.

מידע על בעלי הרכב .ד

לצורך בירורים, ניתן לראות במסך פעולות, את התאריך בו בוצעה מחיקת בעל רכב.

במסך בעלי הרכב יישאר רשום התאריך בו נרכש הרכב (לפני מחיקת בעלים).

שמות הבעלים במסך בעלי הרכב יהיו אלה שנשארו לאחר המחיקה.

ביטול רכב חדש ע"י יבואנים .3

1. מכתב מנומק מאת מנהל אתר המסירה או הסמנכ"ל עם העתק למנכ"ל בו הסבר לבקשת ביטול הרכב.

2. הסכמת בעל הרכב הרשום על ביטול הרכב.

3. כתב שיפוי לטובת משרד התחבורה, לפיו היבואן מתחייב לשאת בכל נזק שייגרם למשרד התחבורה אם ייגרם, כתוצאה מביטול הרכב וכן אישור על כך שהרכב לא יצא מאתר המסירה.

את כל המסמכים יש להעביר בדוא"ל אל מנהלת תחום תאום נהלים ורישוי לקבלת אישור וביצוע. (כתובת דוא"ל: levik@mot.gov.il)

בכבוד רב,

**אפי רוזן
רשות הרישוי**

העתק: מר חנן אהרון, מנהל אגף א', רישוי ותפעול
גב' קטי מורלי, מנהלת תחום תאום נהלים ורישוי
הגב' שירן קרדי, אגף הרישוי